

Begeleiding bij een depressieve ontwikkeling

Procedure aanmelding

Leerlingen kunnen zich via de mail aanmelden bij het Zorg en Advies Team van school, wanneer zij al meer dan drie weken niet lekker in hun vel zitten, snel geïrriteerd zijn, weinig energie hebben en nog maar weinig vrolijkheid in hun leven ervaren. Leerlingen van klas 7 t/m 9 kunnen mailen naar de GZ-psychologe van school, Dianne Mathijssen (D.Mathijssen@SVSZeist.nl). Leerlingen van klas 10 t/m 12 kunnen mailen naar de orthopedagoge van school, Korine van Grunsven (K.vanGrunsvan@SVSZeist.nl). Het zorgteam nodigt de leerling vervolgens zo snel mogelijk uit voor een gesprek. Samen wordt gekeken hoe het gaat en hoe wij als school kunnen zorgen voor positieve verandering.

Spoed

Leerlingen die zeer ernstige depressieve klachten ervaren, kunnen het best direct een afspraak maken met de eigen **huisarts**. De huisarts kan direct een doorverwijzing geven voor hulpverlening op dit gebied.

Bij een hulverleningstraject via de huisarts is het alsnog mogelijk een gesprek op school aan te vragen, om te kijken hoe we op school kunnen bijdragen aan een positievere situatie. We kijken dan samen naar de factoren binnen school die bijdragen aan de situatie, of die kunnen helpen de situatie positiever te maken.

Vertrouwelijkheid

Leerlingen kunnen aangeven als zij graag willen dat het gesprek met het Zorg en Advies Team van vertrouwelijke aard is. Ouders worden dan alleen op de hoogte gesteld als er zeer ernstige zorgen zijn betreffende de gezondheid van de leerling. Voordat ouders hiervoor worden benaderd, wordt dit altijd voorbesproken met de leerling. Als een leerling niet wil dat ouders op de hoogte worden gebracht en er geen ernstige zorgen zijn omtrent zijn of haar gezondheid, kan er begeleiding plaatsvinden om de situatie op een later moment mogelijk wel met ouders te kunnen bespreken. Of dit gebeurt is afhankelijk van de problematiek. Dit wordt besproken met de leerling.

Ondersteuningsvormen

Ondersteuningsmogelijkheden van school omvatten bijvoorbeeld gesprek(ken) met een vertrouwenspersoon, of een begeleidingstraject met een coach die kan helpen bij overzicht en planning van schoolwerk (bijvoorbeeld als er weinig controle is over de eigen energie). Ondersteuningstrajecten starten met een gesprek met de orthopedagoge of GZ-psychologe. Deze kijkt samen met de leerling hoe het gaat en welke hulp welkom en passend is.

Vertrouwenspersoon op school.

De leerling kan behoefte hebben om zijn verhaal te delen. Gesprekken met een vertrouwenspersoon kunnen hierbij helpen. De vertrouwenspersoon kan (waar mogelijk) een docent zijn waar de leerling zich vertrouwd bij voelt, maar kan ook de zorgcoördinator zijn. De zorgcoördinator bespreekt in gesprek met de leerling waar de voorkeur naar uitgaat en wat mogelijk is.

De vertrouwenspersoon kan luisteren en waar nodig adviseren voor externe hulpverlening (of waar docenten de gesprekken voeren: doorverwijzen naar het zorgteam). De vertrouwenspersoon is geen therapeut en geeft geen therapeutische ondersteuning. Alles wat in vertrouwelijke gesprekken wordt gezegd blijft tussen leerling en vertrouwenspersoon. Enige uitzondering waarbij de vertrouwenspersoon informatie MOET delen met ouders of huisarts, is wanneer er sprake is van een actuele levensbedreigende situatie voor de leerling. In dat geval bespreekt de vertrouwenspersoon dit eerst met de leerling.

De schoolcoach

De school beschikt over een aantal schoolcoaches. Dit zijn docenten met een aanvullende opleiding op het gebied van speciale onderwijsbehoeften, zoals de Master Special Educational Needs (Master SEN), of schoolcounseling. Bij uitzonderlijke vraagstellingen voeren de orthopedagoge en GZ-psychologe van school de coachingsgesprekken.

De schoolcoach wordt waar nodig en gewenst toegewezen door de zorgcoördinator. Dit gebeurt op basis van beschikbaarheid en match met de leerling.

De schoolcoach kan eens in de week of eens per twee weken een coachgesprek hebben met de leerling. De coach bespreekt zaken als planning (lange en korte termijn projecten), welzijn, contact met leerkrachten en klasgenoten met een leerling. Welke zorg de coach biedt, wordt vastgelegd in een OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP). Deze wordt geschreven door de GZ-psychologe of orthopedagoge van school. Hierin staat beschreven welke ondersteuning gegeven wordt, op welke termijn de begeleiding wordt geëvalueerd en waar nodig wordt bijgesteld.

Trajecten bij een schoolcoach

Coachingstrajecten variëren in duur en intensiviteit. Wij maken op school gebruik van de volgende begeleidingsarrangementen:

❖ Een *intensief arrangement*.

Hierbij is er eens per week een gesprek met de schoolcoach, gedurende 1 lesuur. Deze trajecten lopen in de regel gedurende het gehele schooljaar, tenzij anders afgesproken in het OPP.

❖ Een *licht arrangement*.

Hierbij vindt er maximaal eens per twee weken een coachingsgesprek plaats gedurende 1 lesuur per week. De frequentie van deze gesprekken kan variëren en wordt vastgelegd in een afsprakenformulier. Ook de duur van deze trajecten loopt uiteen, variërend van drie maanden, tot een schooljaar.

Moment coaching

Coachingsgesprekken vinden plaats onder schooltijd. De coach bespreekt samen met de leerling wat een goed moment is om samen in gesprek te gaan, rekening houdend met de roosters van leerling en coach. Dit is waar mogelijk een vast tijdstip in de week.

Inhoud coachingsgesprekken

De coach geeft geen therapeutische begeleiding. Hiervoor verwijzen we door naar externe hulpverlening. De coach is een begeleider die naast de leerling staat en begeleidt bij aan school gerelateerde problemen. De coach bespreekt zaken als:

- ❖ Overzicht van schoolwerk;
- ❖ Planning (huiswerk, boekverslagen, werkstukken, enz.);
- ❖ Studievaardigheden;
- ❖ Contact met leerkrachten en klasgenoten met een leerling;
- ❖ Welzijn van de leerling en mogelijke veranderingen binnen school die hieraan kunnen bijdragen;
- ❖ Bij lichte depressieve klachten kan er in uitzonderlijke situaties ook aandacht zijn voor kunstzinnige therapie om via kunstzinnige weg uiting te leren geven aan emoties en emoties te verwerken.
- ❖ Waar nodig wordt aanvullende hulpverlening buiten school besproken.

De invulling van de ondersteuning kan per leerling verschillen, deze wordt op de individuele hulpvraag van de leerling toegespitst.

Verslaglegging en communicatie

Bij intensieve arrangementen wordt de zorg die een coach biedt vastgelegd in een OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP). Deze wordt geschreven door de GZ-psychologe of orthopedagoge van school. In het OPP staat tevens beschreven wanneer de ondersteuning wordt geëvalueerd en waar nodig wordt bijgesteld. Bij lichte arrangementen wordt hiervoor gebruik gemaakt van een afsprakenformulier, opgesteld in samenwerking tussen de schoolcoach en orthopedagoge, of GZ-psychologe.

Als er een coach wordt toegewezen, legt deze contact met leerling en ouders. De coach houdt ouders waar mogelijk op de hoogte van de ondersteuning van de leerling, zodat samen kan worden gewerkt om ontwikkelingstrajecten te bespoedigen. Dit gebeurt in evaluatiegesprekken van het OPP en waar nodig aanvullend buiten de evaluatiegesprekken om. Leerlingen en coaches delen een vertrouwensband. Coaches bespreken met leerlingen welke informatie ze kunnen delen met ouders, voordat ze hen berichten. Coaches bespreken geen vertrouwelijke informatie uit coachingsgesprekken met ouders, tenzij het levensbedreigend is voor een leerling als ouders hiervan niet op de hoogte zijn. In het laatste zeer uitzonderlijke geval wordt dit eerst met de leerling besproken voordat ouders worden ingelicht.

Inspanningsverplichting bij coachingstrajecten

Voor de ondersteuning door coaches geldt een inspanningsplicht van de leerling. Als een leerling niet aanwezig is bij een coachingsgesprek, worden ouders daarvan op de hoogte gesteld. Samen met de coach wordt besproken hoe een leerling kan worden ondersteund aan de volgende afspraak te denken.

De inspanningsverplichting voor leerlingen geldt ook voor het uitvoeren van gemaakte afspraken tijdens coachingsgesprekken. Een coach bespreekt samen met een leerling oorzaken van niet nagekomen afspraken. Samen worden oplossingen bedacht om toch in actie te komen. Waar nodig wordt met ouders besproken welke ondersteuning van thuis nodig is om tot acties te komen.

Als er ondanks extra inspanningen van coach en ouders geen verandering komt in de veelvuldige afwezigheid, of gebrekkige inspanningen van leerlingen, wordt de begeleiding stopgezet. Dit ten gunste van andere leerlingen die de begeleiding ook nodig hebben.

Externe hulpverlening en diagnostiek

Als het zorgteam van school externe begeleiding of onderzoek adviseert, helpen we de juiste instantie te vinden voor een doorverwijzing. In de meeste situaties is het centrum voor jeugdzorg van de gemeente waar de leerling staat ingeschreven hiervoor het startpunt. Gemeenten vergoeden jeugdhulpverlening en diagnostiek. Zij sluiten hiervoor

contracten af met zorgverleners. Vertegenwoordigers van de gemeente bepalen na een intakegesprek met leerling en ouders welke instantie de best passende ondersteuning kan bieden, binnen het vergoedingssysteem van de gemeente. In sommige gemeenten draagt de huisarts een gedeelte van deze verantwoordelijkheid, met name op het gebied van psychologische ondersteuning. Het zorgteam helpt de juiste persoon voor doorverwijzing te vinden. Daarnaast levert het zorgteam op verzoek een screeningsverslag aan van school, als ondersteuning van het gesprek bij de verwijzer.

Samenwerking met de jeugdarts van de GGD

Bij zorgen over veelvuldig verzuim in verband met ziekte kan overleg plaatsvinden met de jeugdarts van de GGD, waarmee de school samenwerkt. Leerling en ouders kunnen in dergelijke situatie een oproep van de GGD ontvangen voor een gesprek. Als een oproep van de schoolarts volgt, wordt dit eerst in gesprek met het zorgteam besproken. De jeugdarts van de GGD kan meedenken over de belastbaarheid van de leerling en mogelijkheden om de aanwezigheid in de lessen (op korte of langere termijn) te verstevigen.

Meer informatie

Bij aanvullende vragen over de zorg op school is het mogelijk te overleggen met de mentor, of te mailen naar het betreffende aanspreekpunt binnen school:

- ❖ GZ-psychologe Dianne Mathijssen, voor leerlingen van klas 7 t/m 9.
Mailadres: D.Mathijssen@SVSZeist.nl
- ❖ Orthopedagoge Korine van Grunsven, voor leerlingen van klas 10 t/m 12.
Mailadres: K.vanGrunsvan@SVSZeist.nl.